

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Милен Руменов Пенерлиев
Катедра „География, регионално развитие и туризъм“
ШУ „Епископ Константин Преславски“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 4.4. „Науки за земята“ и научна специалност „Икономическа и социална география – регионално и локално развитие“ към катедра „Социално – икономическа география“, Геолого - географски факултет, при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ с научен ръководител доц. д-р Пламен Патарчанов

Автор на дисертационния труд е **ТАНЯ БОРИСОВА БЕЛИЧЕНОВА**,
а темата е: **МЕДИКОГЕОГРАФСКИ АНАЛИЗ НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА БАЛНЕОЛЕЧЕНИЕ И КЛИМАТОЛЕЧЕНИЕ В ОБЩИНА ВЕЛИНГРАД КАТО ФАКТОР ЗА ЛОКАЛНО РАЗВИТИЕ**

Основание: Със заповед на Ректора на СУ проф. д-н Анастас Герджиков съм определен за външен член на научно жури, а след първо заседание и назначен да изгответя Становище на защита на докторската дисертация на Таня Беличенова.

Становището на дисертацията на дисертанта е изготовено съгласно законовите изисквания (ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“).

I. Данни за докторанта

Таня Борисова Костова-Беличенова е професионален медик. Придобива две специалности по „Детски болести“ и „Физикална терапия и рехабилитация“ и редица друго специализации като „Педиатрия“, „Лазерпунктура и лазерлечебие“ и други. Докторанта е лекар с огромен опит и множество специализации. Специализирала е нови СПА и УЕЛНЕС технологии в Париж, Лондон, Тел Авив, Дубай, Барселона, Бергамо, Милано, Малта. Лицензиран преподавател е по нови СПА и УЕЛНЕС технологии. Работила е като началник на рехабилитационно отделение, управител на медицински центрове и други.

В настоящата процедура тя е докторант на самостоятелна подготовка, зачислена със заповед на Ректора на СУ от 2.07.2020 г. Това показва, че в много съкратен времеви диапазон д-р Беличенова успява да завърши всички онези действия и процедури, така че да се стигне до настоящият момент. Това показва характер, дееспособност и детайлно познаване на материията, с която работи.

II. Данни за процедурата

Настоящата процедура изпълва всички документални изисквания на Закона за РАС. В документацията са приложени заповеди за зачисляване, отчисляване, ситуиране на научно жури, решение от първото заседание на научното жури за избор на рецензенти, лична информация за докторанта, приноси на дисертационния труд и др. Всички документи постъпиха в срок. Плагиатство не е установено.

III. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационния труд е разпределен в увод, пет глави, заключение, библиографска справка, приложения, списък с таблици. Обемът е от 196 стандартни страници. Онагледена е с 13 таблици и 6 фигури. Литературната справка включва 83 източника, от които едва 14 за на кирилица, а всички останали на латиница. Този факт прави изключително приятно впечатление: анализирана е голям обем англоезична литература, която по същество дава основите на медицинската география. В приложенията преобладават картните изображения (предимно картограми), което прави труда още по лесен за възприемане и засилва неговият аналитично-географски характер.

В Увода стандартно се поставя актуалността на проблема, целите, обекта, предмета, задачите и водещите методи на изследването.

Без да се спирате конкретно на отделните научни глави можем смело да кажем, че това е дисертация, в която умело се преплитат основните категории в обществената география: природа – общество – стопанство. Анализирани са всички природни условия и ресурси на територията. Тя, територията има своите географски граници. В нейните рамки и във времеви вектори се изследва влиянието им върху человека с различни параметри и резултати. Тук е мястото да маркираме факта, че докторанта предвид дългата си професионална кариера, е успяла да събере, анализира, и представи пред нас изключителен набор от изследователски данни. В такъв обем, че анализът им дава пълнотата на изложените факти и приноси. А вероятно и отвъд представените. Считаме че е възможен още по-детайлен анализ в демографско естество.

В категорията „стопанство“ в пълнота е разкрита стопанската дейност на региона като балкански SPA център. Анализирани са балнео-, климато- и други разновидности на лечебните терапии, което доказва, че община Велинград е едно туристическо „бижу“ в пределите на България. В стопански аспект са характеризирани и ресурсите (напр. отделните водни сондажи), което по същество е стопанско-географска оценка на тези дадености.

Съществени недостатъци в изложението текст не виждаме. Заключението отразява в събирателен план всички поставени в увода задачи.

В научно методическо отношение е видно, че дисертанта свободно борави с терминологичния апарат, който е специфичен за обществената география и в частност медицинската география. Умело разкрива причинно-следствените връзки най-вече в категориите ресурси-видове лечения. Прилага общите научни методи „анализ“ и „синтез“ и частно-научните: регионален анализ, пространствен анализ, генетичен подход и др.

III. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Актуалността на темата и произтичащата от нея проблематика се доказват в дисертационния труд. Дисертацията притежава положителни страни, които могат да се характеризират като научни постижения и приноси. Приносите правилно са поделени на научни, практико-приложни и практически. Отразяват цялостната визия на десертната с материала, която ежедневно се занимава. Считаме, че най-големият принос е в ролята на д-р Беличенова като медиатор, обучител, „ретранслатор“ на всички научно-приложни действия и модели към млади колеги лекари, терапевти и заети в сектора на

рехабилитацията. Тази дисертация валидира десетилетия труд, който може да се ползва като настолен наръчник на всеки нейн последовател.

V. Оценка на публикациите по дисертацията

Авторът представя 17 публикации, всички самостоятелни. Те са в проблематиката на дисертационния труд, отразяват основните резултати и специфика на отделните градове и осигуряват необходимата публичност на изследването. Оценявам научната продукция като достатъчна, съгласно утвърдените нормативни изисквания.

VI. Оценка на автореферата

Предложението на вниманието автореферат на дисертационен труд е разработен съгласно установените правила и отговаря на изискванията за разработване на дисертационен труд. В съдържателно отношение отразява напълно извършената работата в труда и включва всички необходими елементи.

VII. Заключение

Избраната тема е дисертабилна, изследвани са актуални проблеми на градското столично развитие включително и устойчивостта, обработена е добросъвестно и компетентно значителна по обем разнородна информация, основна част от която лично от докторанта, като се достига до задълбочени изводи и препоръки.

Дисертационният труд показва, че докторанта притежава теоретични знания и способност за осъществяване на самостоятелно научно изследване. Личният му принос в проведеното научно изследване и постигнатите резултати са безспорни. Затова си позволявам да предложа на Уважаемите членове на Научното жури да вземат решение за присъждане на д-р Таня Беличенова ОНС „Доктор“ по научната специалност „Икономическа и социална география – регионално и локално развитие“, от професионално направление 4.4. Науки за Земята, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика.

1.09.2021 г.

Шумен

Изготвил становището:

/проф. д-р М. Пенерлиев/

